

Sygn. akt II UK 370/19

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z wniosku M. N. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Firma Handlowa C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

z udziałem B. N.

o ubezpieczenie społeczne,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 10 grudnia 2020 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 kwietnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 6 marca 2018 r. oddalił odwołanie M. N. od decyzji z dnia 19 kwietnia 2016 r., którą Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. stwierdził, że B. N. , jako osoba współpracująca z prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą M. N. , podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i zdrowotnemu od 1 stycznia 2004 r. do 31 października 2014 r. W ocenie Sądu Apelacyjnego zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwalał uznać, że B. N. współpracowała z odwołującym przy prowadzeniu działalności gospodarczej po dniu 1 lutego 2014 r. W odniesieniu do pozostałego spornego okresu Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu Okręgowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego

zeznania świadków, okoliczność posiadania przez B. N. aktualnej książeczki zdrowia na potrzeby sanitarno-epidemiologiczne, jej uczestnictwo w kontrolach sanepidowskich, podpisywanie przez nią protokołów kontroli i znacznej liczby faktur, jednoznacznie świadczą o tym, że czynności wykonywane przez B. N. miały bezpośredni związek z prowadzoną przez skarżącego działalnością gospodarczą. Jednocześnie czynności te miały istotne znaczenie dla tej działalności. B. N. wykonywała podstawowe czynności prowadzące do uzyskania przychodu z działalności gospodarczej, tj. rozkładała towar w sklepie i obsługiwała klientów. Ponadto zajmowała się też sprawami administracyjnymi. Tym samym uprawniony jest wniosek, że gdyby nie wykonywane przez nią czynności wspólny majątek pochodzący z działalności gospodarczej nie osiągałyby takiego pułapu.

Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia prawa materialnego: art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 11, art. 9 ust. 1, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 8 ust. 11 u.s.u.s. w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art. 23 i 27 k.r.o.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej. Zdaniem skarżącego naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną i sprzeczną z orzecznictwem Sądu Najwyższego wykładnię spowodowało uznanie B. N. za osobę współpracującą, która podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnym, rentowym, wypadkowemu, zdrowotnemu w okresie od 1 lutego 2014 r. do 31 października 2014 r. Sąd drugiej instancji w sposób nieprawidłowy dokonał bowiem wykładni pojęcia „współpracy przy prowadzeniu działalności”, pomijając, iż w rozumieniu art. 8 ust. 11 u.s.u.s. jej cechami konstytutywnymi są występujące łącznie:

a) istotny dla działalności gospodarczej ciężar gatunkowy działań współpracownika, które to działania nie mogą mieć charakteru wtórnego; muszą pozostawać w bezpośrednim związku z przedmiotem podjętej działalności oraz muszą charakteryzować się pewną systematycznością, stabilnością i zorganizowaniem,

b) znaczący czas i częstotliwość podejmowanych robót.

Zdaniem skarżącego czynności rzeczywiście realizowane przez B. N. miały charakter incydentalny, wtórny, pomocniczy i niemiarodajny dla działania firmy skarżącego i jej funkcjonowania na rynku, a nadto nie można dopatrzeć się powiązania wysokości przychodów uzyskanych przez firmę skarżącego z czynnościami wykonywanymi przez zainteresowaną, gdyż osiągnięcie tych wyników finansowych następowało dzięki pracy samego skarżącego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniesiona w rozpoznawanej sprawie skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona. Ujęta w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłanka ma miejsce wtedy, gdy zasadność podniesionych w niej zarzutów wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał, względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., IV CSK 263/15, LEX nr 1940571). W rozpoznawanej sprawie żadna taka okoliczność nie miała miejsca.

Odnosząc się do wskazanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania okoliczności przemawiających za naruszeniem przez

Sąd odwoławczy prawa materialnego zauważyć należy, że argumentacja skarżącego sprowadza się do kwestionowania poczynionych ustaleń faktycznych oraz oceny dowodów. Skarżący wskazał, że czynności realizowane przez B. N. „miały charakter incydentalny, wtórny, pomocniczy i niemiarodajny dla działania firmy skarżącego i jej funkcjonowania na rynku”, „osiągnięcie wyników finansowych następowało dzięki pracy samego skarżącego”, „obiektywne fakty potwierdzone materiałem dowodowym sprawy świadczą o rzeczywistej nieistotności, okazjonalnym i niemiarodajnym dla działania firmy charakterze czynności wspomagających B. N. przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej przez jej męża – skarżącego”. Tymczasem zdaniem Sądu Apelacyjnego czynności wykonywane przez B. N. miały bezpośredni związek z prowadzoną przez skarżącego działalnością gospodarczą. B. N. wykonywała podstawowe czynności prowadzące do uzyskania przychodu z działalności gospodarczej, tj. rozkładała towar w sklepie i obsługiwała klientów. Ponadto zajmowała się też sprawami administracyjnymi. Wykonywane przez nią prace miały znaczny rozmiar. Niemal codziennie przebywała ona w sklepie należącym do skarżącego i sprzedawała towary różnym klientom. Tym samym uprawniony jest wniosek, że gdyby nie wykonywane przez nią czynności wspólny majątek pochodzący z działalności gospodarczej nie osiągałoby takiego pułapu (s. 9 uzasadnienia wyroku).

Skoro w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. Polemika skarżącego z oceną dowodów dokonaną przez Sąd Apelacyjny, prowadząca do zakwestionowania ustalonego przez ten sąd stanu faktyczny sprawy nie uzasadnia, w świetle art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie można uznać za zasadne zarzutów sformułowanych jako zarzuty naruszenia prawa materialnego, które jednak w istocie sprowadzają się do polemiki z ustaleniami poczynionymi przez sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2013 r., III CSK 190/12, LEX nr 1324295).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

